

Posudek oponenta na diplomovou práci

Diplomová práce: **Obstrukce spojené s právem na informace**
Diplomant (autor): **Mgr. Michal Tuláček**
Vedoucí: Mgr. František Korbela, Ph.D.
Oponent: JUDr. Ivana Millerová, Dr.
Datum odevzdání práce: říjen 2016

K předmětu (tématu) práce:

Předmětem předložené diplomové práce je v širším pojetí právo na informace. Autor díla se zaměřil na velice specifickou část tohoto práva, a sice na obstrukce, které jsou nějakým způsobem spojeny s realizací tohoto práva. Téma práce bylo zvoleno (jak sám autor uvádí) zejména z důvodu využití vlastních zkušeností, což je skutečně znát. Téma práce je velmi aktuální a autor cíl, který si stanovil, naplnil.

K metodice a práci s prameny:

Práce má velký přínos právě v tom, že není jen obecným popisem práva na informace. Autor se rozhodl zpracovat (velmi podrobně a přínosně) problém, který s právem na informace souvisí – obstrukce spojené s realizací tohoto práva. Pochvalu si zasluhuje vyváženost. Na zadaný úkol nahlíží z obou stran. Jak ze strany toho, kdo o informace žádá, tak i ze strany toho, kdo informace podává. Struktura práce je logická. Výběr pramenů a judikatury je nadstandartní. Autor prokázal schopnost zpracovat vybrané téma nezaujatě (vzhledem k jeho profesi) a v adekvátním rozsahu.

Formální a systematické členění práce:

Předložená práce o rozsahu 158 číslovaných stran je členěna včetně „Úvodu“ a „Závěru“ do osmi kapitol. Jednotlivé kapitoly jsou přehledně rozčleněny. Často se nesetkám s tím, že by úvod a závěr nepředstavovaly jenom stručné uvedení a shrnutí. Zde se jedná o skutečný úvod a závěr práce, kde diplomant nejprve představil záměr, cíl a strukturu práce a současně vymezil základní pojmy („Úvod“,

str. 6 – 10) a nakonec shrnul své dílo s tím, že je jeho cílem v „rozpracovaném“ tématu pokračovat („Závěr“, str. 114 – 115).

Součástí práce je rovněž velmi rozsáhlý seznam použité literatury a jiných zdrojů (str. 116 – 145), seznam zkratk (str. 146), seznam tabulek (158) a abstrakt. Pozornosti si zasluhuje příloha v podobě pečlivě zpracovaných tabulek (str. 147 – 157).

V kapitole druhé („Zakotvení práva na informace v právním řádu“, str. 11 – 26) autor popisuje obsah práva na informace z hlediska práva mezinárodního, práva evropského a z hlediska právního řádu ČR. Kromě základního zakotvení práva na informace autor věnuje pozornost výkladu základních pojmů s tímto právem souvisejících: informace, žadatel, povinné subjekty, poskytování informací, úhrada nákladů za poskytnutí informací apod.

V kapitole třetí („Legitimní důvody omezení práva na informace“, str. 27- 47) jsou rozebírány jednotlivé principy omezení práva na informace včetně jejich důvodů a způsobu, test proporcionality a okruhy omezení práva na informace (utajované skutečnosti, soukromí a osobní údaje, obchodní tajemství, důvěrnost majetkových poměrů, vnitřní pokyny a personální předpisy, nové informace, chráněné informace NATO nebo Evropské unie, informace vzniklé bez použití veřejných prostředků, pravidelně zveřejňované informace, autorská práva a práva související s právy autorskými, stabilita finančního systému, materiály získané při kontrolní a obdobné činnosti od třetích osob, probíhající trestní řízení, rozhodovací činnost soudů, činnost zpravodajských soudů, kontrolní činnost NKÚ, činnost finančně analytického útvaru Ministerstva financí a kybernetická bezpečnost).

Kapitola druhá a třetí jsou bezesporu zajímavé a tvoří v podstatě (další) úvod k samotnému jádru práce. Kapitola čtvrtá („Obstrukce ze strany povinného subjektu“, str. 48 – 84) a kapitola pátá („Obstrukce ze strany žadatele o informace“, str. 85 - 89) zcela odpovídají zadanému cíli. Na 42 stranách autor seznámil čtenáře s možnými obstrukcemi souvisejícími s právem na informace. Kriticky popisuje obstrukce, kterých se dopouští povinný subjekt (např. odmítání role povinného subjektu, údajná neexistence informací, výkladové problémy svědčící pro neposkytnutí informace, nepřiměřená výše úhrady nákladů, procesní obstrukce, nečinnost, poskytnutí informace v nevhodném formátu apod.), ale i obstrukce ze strany žadatele o informace (kverulantství, šikanózní podání a obcházení úhrady nákladů). Obě kapitoly jsou zpracovány precizně, autor prezentuje vlastní názory, rozebírá jednotlivé varianty a věnuje se metodice posuzování obstrukčního jednání.

V kapitole šesté („Zneužití práva a pravomoci“, str. 90 – 96) se autor věnuje zneužití práva a důsledky tohoto zneužití v podstatě v obecné rovině.

Kapitola sedmá („Právní prostředky ochrany před obstrukcemi“, str. 97 – 113) popisuje právní prostředky ochrany před obstrukcemi. Oproti kapitole šesté je kapitola sedmá čistě praktická. Obsahuje opravné prostředky, postup při nečinnosti nadřízeného správního orgánu, soudcovský informační příkaz, fikci rozhodnutí jako ochranu před „procesním ping-pongem“ apod. Autor vyslovuje vlastní (zejména kritické) názory a návrhy de lege ferenda.

Shrnuji:

Pan Mgr. Michal Tuláček předložil zdařilou práci. Vzhledem k tomu, že práci lze považovat za nadprůměrnou, je obtížné položit pro účely ústní obhajoby zcela konkrétní otázku. Práce je z hlediska zadání vyčerpávající. Autor kriticky přistupoval k současné právní úpravě, prezentuje vlastní názory a nechybí řada úvah de lege ferenda. V rámci ústní obhajoby navrhuji stručné zamyšlení: Je něco, co (podle vlastního soudu a s odstupem času) by v diplomové práci ještě uvedl - doplnil?

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto typu. Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a (v závislosti na průběhu ústní obhajoby) navrhuji klasifikovat ji známkou „**výborně**“.

V Praze dne 12.12.2016

JUDr. Ivana Millerová,
Dr.